

Magda Vášáryová: Aj malá skupina odhodlaných ľudí môže zmeniť svet

27.4.2026 - Marián Gladiš | Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach pri príležitosti celoslovenského zasadnutia spolku slovenských žien Živena v Košiciach privítala 24. apríla 2026 čestnú predsedníčku Živeny Dr. h. c. Mgr. Magdu Vášáryovú, Ph.D. V zaplnenej Aule UPJŠ na Ul. Dr. Kostlivého vystúpila s prednáškou na tému **Spolková činnosť žien - podpora solidarity, kohézie a aktivizmu v spoločnosti.**

Populárnu slovenskú herečku, diplomatku, sociologičku a političku privítali organizátorka podujatia **doc. PaedDr. Ivica Hajdučeková, PhD.**, a v mene vedenia Filozofickej fakulty UPJŠ prodekan **prof. PhDr. Marián Andričík, PhD.**

Dr. h. c. Mgr. Magda Vášáryová, Ph.D., sa vo svojej prednáške venovala činnosti spolkov, ktoré pomohli kreovať občiansku spoločnosť. Prítomnosť a budúcnosť v dnešnom rozorvanom svete - ako avizovala pozvánka na podujatie - totiž záleží práve od sily a nebojácnosti občianskej spoločnosti. Magda Vášáryová zdôraznila, že spoločnosť by bola bez občianskych iniciatív a združení nielen omnoho pasívnejšia, ale aj menej kohézna.

„Aj malá skupina premýšľajúcich, iniciatívnych a odhodlaných ľudí môže zmeniť svet,“ uviedla s tým, že spoločnosť by sa bez aktivizmu občianskych spolkov nevyvíjala. V tejto súvislosti upozornila na krízu dôvery v súčasnej spoločnosti, ktorej dôsledkom môže byť autoritatívnosť.

„Pre autoritatívnu spoločnosť je príznačné, že chce všetko kontrolovať, dokonca aj myslenie ľudí. Vyžaduje poslušnosť a podriadenosť, preto nepripúšťa iné ako oficiálne názory a myšlienky,“ varovala najmä študentov prítomných v aule.

„Keď sa však ľudia spoja, sú omnoho mocnejší - a práve v tom je sila občianskej a demokratickej spoločnosti. Autoritatívne režimy preto odmietajú spolkovú činnosť - kto kontroluje možnosť ľudí sa združovať, kontroluje aj ich schopnosť konať,“ konštatovala M. Vášáryová a dodala, že bez aktívnej občianskej society nemôžeme mať demokratickú spoločnosť.

„Nikto nám nedá slobodu, musíme si ju vziať,“ pripomenula známe heslo občianskej odvahy a angažovanosti. Zároveň vyzdvihla dôležitosť vzdelania, keď uviedla, že *„len vzdelaní ľudia myslia kriticky“*, ale upozornila aj na potrebu napísať „novú národnú rozprávku“, ktorá by nahradila tradičnú slovenskú „romantickú rozprávku“ ešte z čias štúrovcov. Prednášku Magdy Vášáryovej zakončila inšpiratívna diskusia.

Text a fotografie: Marián Gladiš, FF UPJŠ

<https://www.upjs.sk/filozoficka-fakulta/actuality/magda-vasaryova-24042026>